

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	3026 Право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

09.07.2021 р.

Справа № 0831/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 "Право" у складі:

Оніщенко Наталія Миколаївна – головуєчий,
Беніцький Андрій Сергійович,
Ващенко Юлія В`ячеславівна,
Волошин Юрій Олексійович,
Гуржій Тарас Олександрович,
Дроздов Олександр Михайлович,
Зверев Євген Олександрович,
Івашкевич Ангеліна Анатоліївна,
Коструба Анатолій Володимирович,
Мочульська Марта Євгенівна,
Торбас Олександр Олександрович,
Шепітько Михайло Валерійович,
Шумна Лариса Петрівна,

за участі запрошених осіб:

Шабанов Роман Іванович – гарант ОП,
Глух Марина Василівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3026
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Місія та стратегія ЗВО визначені у Політиці у сфері якості <https://cutt.ly/qntbbYb> та Стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на 2021-2025 рр. (<https://cutt.ly/YntbmSA>), відповідно до яких місією Університету є формування освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала, носія культури – шляхом удосконалення змісту науково-методичного супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати і виховувати інших.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

При розробці ОП було враховано інтереси різних груп стейкхолдерів, що підтверджують їх рецензії та відгуки (<http://smc.hnpu.edu.ua/node/43>).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Під час робочих зустрічей ЕГз адміністрацією ЗВО, гарантом, роботодавцями, а також у ході ретельного аналізу ОП підтверджено факт врахування тенденцій розвитку спеціальності на ринку праці, врахування галузевого та регіонального контексту, що знайшло відображення зокрема у ПРН 1, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджено наказом МОН України № 1053 від 17. 08. 2020 р. ОП за обсягом і змістом відповідає потребам сучасного ринку праці. Програма включає 90 кредитів, з яких 37 кредитів відведено для обов'язкових компонентів ОП, 23 кредити становлять вибіркові компоненти ОП, 30 кредитів – виробнича практика за фахом.

Система обов'язкових освітніх компонент забезпечує формування загальних і спеціальних фахових компетентностей та програмних результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми складає 90 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» у галузі знань 08 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Освітні компоненти програми поділяються на обов'язкові (37 кредитів ЄКТС, 41,1%) та вибіркові (23 кредити ЄКТС, 25,5%), виробнича практика за фахом становить 30 кредитів ЄКТС (33,4%). Відповідно до Стандарту, не менше 50% обсягу ОП спрямовується на забезпечення результатів навчання за спеціальністю 081 «Право».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП «Право» чітко структурований як щодо загального часу навчання, так і змістовного його наповнення

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми загалом відповідає предметній області визначеної для неї галузі 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП забезпечує чіткий і прозорий механізм побудови здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. В університеті діє прозора і загальнодоступна регуляторна база, що унормовує порядок обрання й вибору дисциплін варіативного циклу, яких нараховується 25,5% від загальної кількості кредитів ЄКТС.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Аналізована ОП передбачає глибокопрактичну підготовку здобувачів вищої освіти шляхом різноманітних форм її реалізації.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Основний принцип формування soft skills відбувається через загальні та спеціальні компетентності, які забезпечуються обов'язковими та вибірконими компонентами.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Наразі професійний стандарт відсутній, тому змістові характеристики ОП враховують та корелюються, по-перше, зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для другого (магістерського) рівня, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України від 17. 08. 2020 №01053, по-друге, з Національною рамкою кваліфікацій.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Вимоги щодо обсягу освітніх компонентів в університеті регулюються спеціальним Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (в новій редакції) оприлюдненим на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/wbiR7MM>).

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за освітньою програмою «Право» не відбувається.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила є чіткими, не містять дискримінаційних положень та є доступними для ознайомлення. Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди затверджені вченою радою Університету 22 лютого 2021 року, протокол № 2, оприлюднені на сайті ЗВО у розділі «Вступнику» (<http://hnpu.edu.ua/uk/pravylya-pryyomu-do-hnpu-imeni-g-s-skovorody-u-2021-roci>).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП «Право» враховують особливості освітньої програми.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти є чіткими та зрозумілими і регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) (<https://cutt.ly/wbiR7MM>) та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/DntlU52>).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній освіті (<https://cutt.ly/XntlDYo>).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Встановлено, що використовувані форми та методи навчання й викладання є сучасними, релевантними цілям і завданням ОП, сприяють досягненню ПРН за ОК.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачі вищої освіти належним чином поінформовані щодо цілей, завдань, змісту й очікуваних результатів навчання, критеріїв оцінювання.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Юридичним факультетом ініціюються та проводяться науково-практичні конференції, наукові семінари, до участі в яких залучаються НПП та здобувачі на ОПП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП оновлюють зміст ОП, переглядають та удосконалюють його з урахуванням сучасних наукових досліджень. Моніторинг такої відповідності у ХНПУ імені Г.С. Сковороди здійснюється згідно з Положенням про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_osv_programy.pdf).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтеграцію у європейський і світовий освітній простір закладено у Стратегії інтернаціоналізації Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди <https://cutt.ly/vbBBzUQ>).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Організація контрольних заходів за ОП регламентується Положенням про організацію освітнього процесу; Положенням про організацію та проведення атестації здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і магістр» (<https://cutt.ly/gbV3BeP>); Положенням про проведення ректорських контрольних замірів знань студентів (<https://cutt.ly/qbB8yJE>). Для з'ясування досягнення ПРН за ОП використовуються традиційно поточний (у таких формах, як: оцінювання рефератів, презентацій, доповідей, виконання практичних завдань, індивідуальної й самостійної роботи, тестування) та підсумковий (модульний) контроль (передбачається переважно два змістових модулів за кожною НД).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти за ОП «Право» відповідає Стандарту вищої освіти – здійснюється у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Встановлено, що правила проведення контрольних заходів зрозумілі й несуперечливі, здобувачі про них добре поінформовані з різних джерел, про що вже йшлося в інших пунктах звіту.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Встановлено, що академічна доброчесність як вагомий складник внутрішньої системи забезпечення якості ВО в ХНПУ імені Г.С. Сковороди активно культивується в різних формах серед здобувачів і НПП.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір НПП здійснюється відповідно до Положення про порядок обрання за конкурсом та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/fntl05t>). Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди залучає до організації освітнього процесу професіоналів-практиків. Серед штатних НПП, котрі забезпечують освітній процес на ОП, є такі, які мають досвід практичної роботи, зокрема О.М. Лук'янчиков та Т.Г. Головань займаються адвокатською діяльністю, Д.О. Новіков є головою ГО «Центр правозахисної та просвітницької діяльності «Бона Фідес», О.А. Задихайло у період 14.07.2000р. – 30.08.2007 р. працювала на посаді провідного юрисконсульта Харківського обласного навчально-методичного центру підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності. В Університеті запроваджено визначення рейтингу кафедр за різними видами діяльності (наукова, навчально-методична, організаційна та ін.). Правове регулювання процесу рейтингування визначено Положенням про визначення рейтингу кафедр Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) (<https://cutt.ly/EntxpAG>). Відповідно до п. 4.5. Положення рейтинг є одним із видів заохочення й оцінки діяльності кафедр.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Встановлено можливість користування на безоплатній основі: аудиторним фондом, бібліотечним фондом, електронною бібліотекою, науковим репозитарієм, системою дистанційного навчання Moodle, комп'ютерними класами, спортивним комплексом, спортивними майданчиками. У навчальному корпусі забезпечується вільний доступ до мережі Wi-Fi. Університет працює над забезпеченням відкритого доступу здобувачів вищої освіти та викладачів до необхідної інфраструктури та в міру фінансових можливостей працює над її розширенням.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. З метою забезпечення безпечності освітнього середовища в структурі Університету функціонує відділ охорони праці, який займається проведенням вступних, цільових інструктажів для здобувачів вищої освіти, проведенням перевірок приміщень щодо дотримання вимог санітарних та протипожежних норм. Здобувачів вищої освіти під час зустрічі зазначили, що з ними проводяться інструктажі питань охорони праці. Також, під час кураторських годин зі здобувачами вищої освіти проводиться роз'яснювальна робота щодо необхідності дотримання правил безпечного освітнього середовища.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

За ОП здійснюється належна освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. Інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється через офіційний веб-сайт Університету (<http://hnpu.edu.ua/uk>), наукову бібліотеку (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>), а також через соціальні мережі Facebook, Instagram, Telegram-канали. В Університеті впроваджено портал дистанційної освіти (<http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/>), реалізований на базі платформи Moodle.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою. Нормативними документами, які регулюють діяльність із забезпечення права на освіту особами з особливими освітніми потребами є: Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://cutt.ly/UntxTKH>) та Наказ «Про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ХНПУ» (<https://cutt.ly/vntxIox>). Навчальний корпус в силу того, що він має історичну цінність не можливо повністю облаштувати під вимоги безперешкодного середовища. Проте, на вході наявна кнопка виклику чергового та пандус. Гарант ОП зазначив на даній ОП осіб з особливими освітніми потребами немає, але як би такі особи були б заняття для них організувалися на першому поверсі будівлі, або б проводилися в іншому корпусі. Гуртожиток, також обладнаний пандусом при вході. У структурі Університету діє Навчально-методичний інклюзивний центр (<https://cutt.ly/KntxPnB>), який організовує систему інтегрованого навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. З метою, забезпечення поставлених завдань центром затверджено План заходів у 2020-2021 навчальному році (<https://cutt.ly/VntxABz>). Під час зустрічі, директор Центру відзначила, що їхня діяльність направлена як на осіб з особливими освітніми потребами, так і на учасників освітнього процесу в цілому. Так, наприклад у вересні було проведено семінар жестової мови та тренінг з анімалотерапії для всіх охочих.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) в Університеті регулюється низкою нормативних документів, зокрема: Етичним кодексом, Положенням про комісію з етики та управління конфліктами (<https://cutt.ly/FntxFqw>), Положенням про запобігання і протидію дискримінації та сексуальним домаганням (<https://cutt.ly/zntxHIm>), Положенням про механізм реагування на випадки булінгу (цькування) (<https://cutt.ly/XntxKBg>). На сайті Юридичного факультету для здобувачів вищої освіти розміщена інформація про запобігання та управління конфліктами (<https://cutt.ly/zntxZbi>), крім того наявна контактна інформація голови комісії з етики та управління конфліктами Ю.В. Шинкарьова.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_osv_programy.pdf).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі долучаються до перегляду ОП «Право» шляхом участі в опитуваннях, засіданнях семінару, звернень з пропозиціями до представників студентського самоврядування. 10% здобувачів входять до складу Вченої ради та вченої ради факультету.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Порядок залучення представників роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості регулюється Положенням про стейкхолдерів освітніх програм (<https://cutt.ly/SntcYhq>). Юридичний факультет активно співпрацює з представниками роботодавців, залучає їх до проведення практичних занять, заключає договори про проведення практики на базі їх установ здобувачами вищої освіти, залучає їх до процесу періодичного перегляду ОП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Університеті наявна практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Також, представниця відділу менеджменту і моніторингу діяльності університету зазначила про проведення у 2020 році опитування, щодо кар'єрного зростання випускників (<https://cutt.ly/DntcDCh>). За ініціатива гаранта ОП Право було проведено загально університетське опитування випускників. На сайті Університету наявні загальні відомості про працевлаштування магістрів (<http://hnpu.edu.ua/uk/vidomosti-pro-pracevlashtuvannya-vypusknikyiv>).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система якості ЗВО має різні органи та інструменти для забезпечення якості та реагування на виявлені недоліки. Зокрема, у ЗВО системою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти опікуються Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО за ОП «Право» отримав рішення про умовну (відкладну) акредитацію 28.01.2020 року. Під час фокус-груп, гарант ОП та директор Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти повідомили, що ними було враховано рекомендації та зауваження, сформульовані під час попередньої акредитації та прийняті відповідні зміни. ЕГ надано порівняльний аналіз прийнятих змін за результатами попередньої акредитації (додаток «8 – Результати попередньої акредитації ОП «Право» та усунення недоліків» від 07.05.2021, час – 16:33). Так, за результатами попередньої акредитації Університетом було прийнято низку важливих нормативно-правових документів: Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній освіті, Кодекс академічної доброчесності Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, Положення про комісію з питань академічної доброчесності, Етичний кодекс ХНПУ імені Г.С. Сковороди та інші, запроваджено основні положення для переходу до студентоцентрованого навчання та переорієнтування ОП на здобувача вищої освіти, було проведено ряд семінарів, на яких велося обговорення змін до ОП, покращено матеріально-технічну базу, залучено роботодавців до освітнього процесу, активно проводиться опитування здобувачів вищої освіти щодо організації освітньої діяльності. Також, Університетом приведено у відповідність кількість кредитів дисциплін вільного вибору здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП Право (на дисципліни вільного вибору відведено 23 кредити ЄКТС, 25,5%), зміст ОП відповідає предметній області спеціальності «Право», чітко структурований як щодо загального часу навчання, так і змістовного його наповнення. Приведено у логічну послідовність матриці відповідностей програмних компетентностей освітнім компонентам ОП та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідним освітнім компонентам ОП. Крім того, враховано зауваження попередньої акредитації щодо посилення кримінального циклу дисциплін, шляхом уведення до навчального плану ОК «Проблеми кримінально-правової кваліфікації правопорушень» (обов'язкова); «Порівняльне кримінальне право» (вибіркова); «Складання процесуальних документів» (вибіркова).

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, що сприяє розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою: прийняті відповідні нормативні документи, налагоджена комплексна взаємодія структурних підрозділів Університету, на постійні онові проводяться моніторингові дослідження серед основних стейкхолдерів, налагоджена тісна співпраця з роботодавцями по покращенню освітньої діяльності за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Основні нормативно-правові акти, що діють в Університеті та забезпечують чіткість та зрозумілість правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу представлені на офіційному веб-сайті.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сайті Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди розміщені Проєкти освітніх програм з 2019 року (<http://smc.hnpu.edu.ua/node/45>). У відкритому доступі знаходиться Проєкт Освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня 2021 року (<https://cutt.ly/zntvH2G>) і кожен охочий може з ним ознайомитись та надати відгуки й пропозиції на електронну адресу faculty-law@hnpu.edu.ua.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Університет своєчасно оприлюднює усю актуальну інформацію, що стосується ОП на своєму офіційному сайті. На сайті Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди розміщено ОП (<https://cutt.ly/jntbuVw>). Також, ОП розміщена на сайті юридичного факультету (<https://cutt.ly/ontbooQ>). Крім того, на сайті Юридичного факультету у розділі «Методичні матеріали (магістратура)» (<https://cutt.ly/CbHcr1u>) доступні робочі програми та силабуси обов'язкових і частини вибіркових навчальних дисциплін, виробничої практики. Загалом на офіційному веб-сайті Університету в повній мірі розміщено необхідну інформацію.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Потребують уточнення цілі ОП відповідно до місії та візії Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано розширити перелік вибіркових ОК, з урахуванням побажань роботодавців; регулярно проводити опитування усіх стейкхолдерів (НПП, здобувачів вищої освіти роботодавців) щодо ефективності практичної підготовки, у тому числі практичних занять і виробничої практики; розміщувати на сайті факультету актуальну інформацію щодо організаційної та методичної підтримки практичної підготовки. Доцільно розширити перелік вибіркових ОК, з урахуванням побажань роботодавців; регулярно проводити опитування усіх стейкхолдерів щодо ефективності практичної підготовки, у тому числі практичних занять і виробничої практики; розміщувати на сайті факультету актуальну інформацію щодо організаційної та методичної підтримки практичної підготовки.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано посилити роботу ЗВО щодо розвитку неформальної освіти та визнання її результатів. Активізувати роботу по залученню до аудиторних занять професіоналів-практиків, котрі не працюють у ЗВО на постійній основі.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано активізувати участь здобувачів за ОП у всеукраїнських конкурсах наукових робіт, всеукраїнській олімпіаді з права та налагодити роботу зі студентами щодо популяризації академічної мобільності серед здобувачів вищої освіти та створити сприятливі умови для її реалізації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано унормувати процедури перевірки на наявність академічного плагіату тез/доповідей/статей здобувачів ВО та популяризувати кращі індивідуальні практики дотримання вимог академічної доброчесності серед НПП, здобувачів. Рекомендуємо використовувати інформацію щодо кар'єрного шляху випускників ОП для удосконалення змісту ОП та її реалізації.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано розширити професійно-наукову активність НПП у сфері методичної діяльності, а також опублікування статей у фахових виданнях за профілем ОК, які ними забезпечуються. Активізувати роботу по залученню до аудиторних занять професіоналів-практиків, котрі не працюють у ЗВО на постійній основі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано розробити комплексне положення про вирішення конфліктних ситуацій; Оновити інфраструктуру гуртожитку для студентів та вдосконалити умови доступу до реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Слід розглянути питання модернізації та структуризації роботи офіційного сайту Університету та Юридичного факультету, з метою полегшення користування ними усіма стейкхолдерами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Посилити інформування та співпрацю зі здобувачами вищої освіти щодо змісту ОП «Право»; удосконалити співпрацю з роботодавцями у частині їх залучення до перегляду ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Здійснити моніторинг непрацюючих (незнайдених) сторінок на офіційному веб-сайті Університету та організувати їхню доступність. Також, розглянути можливість розширення інформації розміщеної на сайті англійською мовою, для доступності особам із зарубіжних країн, з якими Університет активно співпрацює.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Онiщенко Наталія Миколаївна